

3b - Dansk Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin(er)	2022/23 - 2024/25
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Katrine Christensen-Dalsgaard
Hold	Hh3b2022

Oversigt over gennemførte forløb

Titel 1	Nyhedsformidling
Titel 2	Mytemotiver i litteraturen
Titel 3	Autofiktion
Titel 4	Sprog og kommunikation
Titel 5	Dokumentargenren
Titel 6	Romantikken
Titel 7	Det moderne og det folkelige gennembrud
Titel 8	Det moderne Danmark
Titel 9	Science Fiction og kunstig intelligens
Titel 10	Sprognorm og sprogvariation

Titel 1	Nyhedsformidling
Indhold	<p>Kernestof: Medier</p> <p>Grundforløbet: Området bruges som opstartsforløb til danskfaget. Eleverne skal tilegne sig viden om fagets grundlæggende begreber samt fagets identitet og metoder. Derfor arbejdes der med et alsidigt materiale i et danskfagligt perspektiv. Vi skal arbejde med danskfagets mediemæssige side, og vi skal analysere, vurdere og perspektivere ud fra den sproglige og mediemæssige vinkel.</p> <p>I dette forløb har vi arbejdet med medietekster med fokus på nyhedsformidling. Vi har taget udgangspunkt i avisen og har bevæget os over i nyhedsformidlingen på nettet og i tv. Derudover har vi arbejdet med multimodale tekster fra instagramprofiler.</p> <p>Teori: Håndbog til dansk, Systime, 2022 (ebog): https://hbdansk.systeme.dk/</p> <p>Kapitel 5.1: Avisjournalistik</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Hvad er en avis?</u> - <u>Avistyper</u> - <u>Stofområder</u> - <u>Samfundsområder</u><ul style="list-style-type: none"> ○ <u>De fem nyhedskriterier</u> ○ <u>Ydre komposition (layout)</u> ○ <u>Kilder</u> ○ <u>Vinkling</u> ○ <u>Avisens genrer</u> ○ <u>Nyhedsjournalistik</u> ○ <u>Meningsjournalistik</u> ○ <u>Fortællende nyhedsjournalistik</u> ○ <u>Servicejournalistik</u> ○ <u>Indre komposition</u> ○ <u>Det journalistiske sprog</u> ○ <u>Fake news og clickbait</u> <p>Dig og digital dannelse https://digogdigitaldannelsaidansk.systeme.dk/</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Digital kommunikation – web 2.0 ○ Journalistik på sociale medier og internettet ○ Onlineidentiteters performancer på sociale medier. <p style="text-align: center;">-</p> <p>Primærttekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herman Bang (1884): Branden – Radiodrama: https://radiodrama.dk/branden - Artikel: Det gør stadig ondt at sige Haderslev Dam Jydske Vestkysten 9. november 2019 - Artikel: Volodomyrs dilemma Politiken 26. februar 2022 https://politiken.dk/internationalt/art8640673/Volodymyrs-store-dilemma-Tag-tilbage-og-k%C3%A6mp-eller-bliv-stemplet-som-landsforr%C3%A6der - Artikel: Claus Pilgaard afslører, hvordan alle kan være med. – Fakenews om bitcoin - Artikel: Lokker opsparingen ude af danskere og bruger kendte som blikfang. https://www.dr.dk/nyheder/penge/kontant/lokker-opsparingen-ud-af-danskere-og-bruger-kendte-som-blikfang - Rokokoposten: Guide til førstegangsvælgere: https://rokokoposten.dk/2022/10/23/guide-til-foerstegangsvaelgere-saadan-undgaar-du-uoenskede-tilnaermelser-fra-politikere/ - Facebookopslag: Tænk dig om inden dit næste kiropraktorbesøg. - Artikel: Mette endte i livsfare efter kiropraktorbesøg BT 9. Januar 2022 https://www.bt.dk/samfund/mette-endte-i-livsfare-efter-knaek-hos-kiropraktor-mit-liv-har-vaeret-sat-paa - Youtubeopslag: Fie Laursen: Date med sugardaddy: https://www.youtube.com/watch?v=tWN5-QFJc78
Omfang	Forløbet udgør cirka 11 lektioner á 80 minutter, og det opgivne pensum vurderes til 150 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har arbejdet med følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster

	<ul style="list-style-type: none"> - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Eleverne har arbejdet med følgende kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - Medieanalytiske begreber og metoder - Mediehistorie.
--	--

Titel 2	Mytemotiver i litteratur og reklamer
Indhold	<p>Kerneområde: Litteratur og medie Medieværk 1: Adams æbler</p> <p>I dette forløb har vi fokuseret på det litterære analyse og intertekstualitet i forskellige noveller. Klassen er blevet introduceret for tre forskellige myter: Ikarosmyten, syndefaldsmyten og Narcissusmyten. Disse myter rummer mange symboler og tematikker, som kan genfindes i mange moderne noveller. Vi har derfor haft fokus på at finde motiver og symboler. Klassen er også blevet introduceret for fortæller, miljø, skrivestil og sprog i novellerne.</p> <p>Som afslutning på forløbet har vi kigget på forskellige reklamer, som også bruger de forskellige mytemotiver som en del af deres markedsføringsstrategi.</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <p>Dansklærerforeningen 1999: Mytemotiver i dansk litteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Altings ulidelige klarhed. ○ Bevæbnet med vinger

	<p>Primærttekster: Syndefaldmyten – Biblen Narcissusmyten – Græsk mytologi Ikarosmyten: Græsk mytologi Naja Marie Aidt: Som englene flyver (Novelle) Naja Marie Aidt: Den blomstrende have (Novelle) Helle Helle: Sit eget system (Novelle) Karen Blixen: Vinger (digt) Thomas Boberg: Sølvtråden (Rejsebeskrivelse) Bjarne Reuter: Lille spejl på væggen der (Novelle) Michael Strunge: Vær min kamæleon (Digt) Ebbe Skammelsen (Folkevise) Ludvig Holberg: Erasmus Montanus (1723) (Uddrag)</p> <p>TV-Reklamer: Smirnoff Apple Bite 2014: https://www.youtube.com/watch?v=VVUDwSYgMjg Redbull: Adam og Eva: Red Bull giver vinger: https://www.youtube.com/watch?v=SFKbHHQvPko Dorritos Adam and Eve Super Bowl 2011: https://www.youtube.com/watch?v=V4kePd-yeT8</p> <p>Trykte reklamer: Smirnoff: https://runes-skoletaske.weebly.com/smirnoff.html</p> <p>Værk 1: Film: "Adams Æbler" 2005</p>
Omfang:	14 moduler af 80 minutter og ca. 150 normalsider.
Særlige fokusområder	<p>Faglige Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster–perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige og samfundsmæssige sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden–

	–navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation
--	--

Titel 3	Autofiktion
	<p>Kerneområde: Litteratur Værk 2: Tove Ditlevsen – Barndommens Gade Medieværk 3 (Film): Kunsten at græde i kor.</p> <p>Dette forløb skal give eleverne indblik i selvbiografiske tendenser i nyere dansk litteratur – forløbet har desuden særligt fokus på barndom og erindring, og her skal eleverne lære at skelne mellem fiktionslitteratur og faktalitteratur. Da genren er en hybridgenre, så har vi i særdeleshed arbejdet med begrebet dobbeltkontrakt.</p> <p>Eleverne er ligeledes blevet introduceret for en række begreber, som skal være med til at kvalificere deres forståelse af autofiktion. Herunder har vi blandt andet arbejdet med selvbiografi, autofiktion, dobbeltkontrakt, det fortællende jeg og det fortalte jeg. Vi arbejder ligeledes med hovedstolen som begreb og bøddel, offer og medløber.</p> <p>Klassen har læst Barndommens gade som værk, og i den sammenhæng har vi sammenholdt romanens univers med selvbiografiske tekster om Tove Ditlevsen.</p>
Indhold	<p>Primærlitteratur: Tove Ditlevsen: Barndommens gade 1943 (Læst som værk) Tove Ditlevsen: "Der bor en ung pige i mig, som ikke vil dø" fra digtsamlingen Kvindesind (1955) Yahya Hassan: Barndom (2013) Knud Romer: Den som blinker er bange for døden (2006) (Romanuddrag) Georg Græsholt: "Kære Knud" - Åbent brev til Knud Romer Weekendavisen 2007 Karl Ove Knausgaard: Uddrag af "Min kamp" (2011) (bind 2) Christina Hesselholdt: Personerne, Månestrålesofa og Skridt fra Hovedstolen (1998) Erling Jepsen: Kunsten at græde i kor (2002) (Uddrag)</p>

	<p>Sekundærlitteratur: Litteraturhistorien på langs og på tværs: Autofiktion https://litthist.systime.dk/?id=294#c1502 Claus Christensen og Peter Jensen: "Livsværk: Det selvbiografiske i ny dansk litteratur" Betina Heltberg "Løgn og Digt" – Politiken 2009</p> <p>Programmer: Tove i stykker: https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9372629158/tove-i-stykker Mick Øgendahl og de store forfattere Tove https://www.dr.dk/drtv/se/oegendahl-og-de-store-forfattere -tove-ditlevsen 334155</p>
Omfang	<p>Estimeret: Dækker over: 14 moduler af 80 minutter Pensum er vurderet til ca. 300 normalsider</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har arbejdet med følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger.

Titel 4	Sprog og kommunikation
Indhold	<p>Kerneområde: Sprog</p> <p>Eleverne arbejder med analyse af forskellige taler og politiske diskussioner, og her har klassen været præsenteret for billedsprog, sproglige figurer, retorik og argumentation.</p> <p>I den retoriske del kigger vi på vi først på appelformer, hvor klassen skal lære at kende forskel på patos, logos og etos. Klassen introduceres for forskellige talegenrer og retoriske og sproglige virkemidler, og eleverne skal kunne sætte talerne ind i Ciceros retoriske pentagram og kigge på stilistikken i talen.</p> <p>I argumentationsteorien skal klassen kunne finde talernes påstande, belæg og hjemmel, og de skal kunne finde ud af, om der er rygdækning og gendrivning i talerne, og vi har arbejdet med forskellige argumenttyper. Afslutningsvist har eleverne udarbejdet deres egen tale, som de har holdt for klassen.</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Håndbog til dansk, Systime https://hbdansk.systeme.dk/?id=1<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 4: Sprog.<ul style="list-style-type: none"> • 4.1: Ordenes betydning. • 4.2: Sproglige billeder. • 4.3: Sproglige figurer. • 4.9: Retorik. • 4.10: Argumentation. • 4.11: Diskursanalyse. <p>Primærttekster:</p> <p>Taler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dronning Margrethes coronatale (17. Marts 2020) https://www.kongehuset.dk/video-hendes-majestaet-dronningens-tale-til-befolkningen - Kronprins Frederiks tale til 50 års regeringsår (11. september 2022) https://www.dansketaler.dk/tale/h-k-h-kronprins-frederiks-tale-ved-gallataffel-i-anledning-af-h-m-dronningens-50-aars-regeringsjubilaem-2022 -

	<ul style="list-style-type: none"> - Ulla Dahlerups tale ved Dansk Folkepartis årsmøde 2003 https://www.dansketaler.dk/tale/ulla-dahlerups-tale-ved-dfs-aarsmoede-2003 - Tessa's nytårstale: https://www.dailymotion.com/video/x870qek - John F. Kennedy: Tale i Berlin (1963) – Oversat https://denkoldekrigsverden.systeme.dk/?id=137 <p>TV-program:</p> <p>TV2: Balladen om kolonihaven (afsnit 1): https://play.tv2.dk/afspil/719c7362-921f-4caa-b8d9-4f71eece7702</p> <p>Debatprogrammer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mød partierne – Pernille Vermund (DR 2022) https://www.dr.dk/studie/samfundsfag/moed-partierne-korte-portraetter-og-interviews - DR: Debatten: Sund fornuft (17. marts 2022) https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=2&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Sund%20fornuft&orderby=title&SearchID=0b268f22-9043-4bec-b7a1-ea7968d7aa2f&index=1 <p>Artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel: "Glidebane eller trivselsindsats? -Aldersgrænse for kønsskifte deler vandene" Information 17. august 2022 - Artikel: "Om fucked up kønsidentitet" Nynne Bjerre August 2022 https://pov.international/om-fucked-up-konsidentitet/ - Mette Frederiksen udskriver valg: https://www.dr.dk/nyheder/politik/mette-frederiksen-udskriver-folketingsvalg-afholdes-1-november#!/
<p>Omfang</p>	<p>Ca. 12 lektioner a 80 minutter Vurderes til at have et omfang på ca. 150 sider.</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ eleverne skal demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminolog.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge. ▪ Eleverne skal anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. ▪ Eleverne skal analysere og vurdere ikke-fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge. ▪ Sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster. ▪ Digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier. ▪ Sproganalytiske begreber og metoder.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasseundervisning med lærer som oplægsholder og ordstyrer. ▪ Fremlæggelse – herunder holde egen tale ▪ Gruppearbejde <p>Mindre øvelser, som træning til forståelse af danskfaglige begreber.</p>

<p>Titel 5</p>	<p>Dokumentargenren</p>
	<p>Kerneområde: Medieforløb</p> <p>Dokumentarværk 4: Herlufsholms Hemmeligheder</p> <p>I dette forløb arbejder med dokumentargenren. Eleverne har læst teori om forskellige dokumentartyper, fortælleformer, dramaturgi, fakta- og fiktionskoder, autenticitetsmarkører og filmiske virkemidler. I undervisningen har vi analyseret en bred vifte af forskellige dokumentarfilm, og eleverne har set udvalgte dokumentarfilm, som repræsenterer de forskellige dokumentartyper og fortælleformer. "Herlufsholms hemmeligheder" er klassens dokumentarværk, og de har derfor skrevet en analyse og vurdering af dokumentaren.</p> <p>Formålet med dette forløb er at nuancere dokumentarbegrebet, så eleverne kan kende forskel på de forskellige undergenrer, og på den måde bliver de også bedre til at vurdere, hvilke filmiske virkemidler der anvendes i dokumentarfilmen, og hvad dokumentarens overordnede formål eller argument er.</p>

Indhold	<p>Primære værker:</p> <p>Dokumentarfilm: Robert Flarethy (uddrag af): "Nanook of the North" (1922) DR Indefra med Anders Agger: Retspsykiatrisk afdeling (2021) TV2: Nissen flytter altid med – Portræt af Jan Linneberg (2022) Morten Spiegelhauer: "Operation X - narret til porno" TV2 (2006) Michala Krogh, Kent Klich: "Beths dagbog" (2006) TV2: Herlufsholms hemmeligheder (2023)</p> <p>Sekundær litteratur: - Krydsfelt: Virkelighedens billeder (om dokumentarfilm) https://krydsfelt.systime.dk/?id=298</p> <p>- Begreb om dansk: Afsnittet om fakta- og fiktionskoder samt autenticitetsmarkører https://begrebdansk.ibog.dansklf.dk/?id=368</p>
Omfang	<p>Estimeret: Dækker over: 12 moduler af 80 minutter Pensum er vurderet til 35 normalsider og 230 minutters dokumentarfilm.</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har arbejdet med følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, og filmiske virkemidler - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens medier. - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger <p>Eleverne har arbejdet med følgende kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge - billeder, film

- Medieanalytiske begreber og metoder
- Mediehistorie.

Titel 6	Romantikken
Indhold	<p>Kerneområde: Litteratur</p> <p>Værk 5: Sildig Opvaagnen (Steen Steensen Blicher)</p> <p>Forløbet fokuserer på den litterære periode Romantikken (1800-1870). I forbindelse med Romantikken er der taget udgangspunkt i nyplatonisme, universalromantik, nationalromantik, biedermeier, poetisk realisme, romantisme, eksistentialisme og religiøs digtning i perioden. Der er desuden fokuseret på kanonforfattere– og disse kanonforfattere er blevet suppleret med relevant supplerende litteratur om perioderne.</p> <hr/> <p>ROMANTIKKEN: 1800-1870</p> <p>Værk 5: Steen Steensen Blicher: Sildig Opvaagnen (1824)</p> <p>Primærlitteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schack Staffeldts digt <i>Indvielsen</i> fra (1804) - Platon: Hulelignelsen - Disney: Pocahontas "Vindens Farver" (1995) https://www.youtube.com/watch?v=BEedBuld76 - Caspar David Friedrichs maleri <i>Der wanderer über dem nebelmeer</i> fra (1818) - Adam Oehlenschläger: <i>Guldhornene</i> (1802) - Hans Christian Andersens digt <i>I Danmark er jeg født</i> fra (1850) - Adam Oehlenschlägers sang <i>Fædrelandssang</i> fra (1819) - BS Ingemann: <i>Dejlig er Jorden</i> (1850) - N.F.S. Grundtvig: <i>Dejlig er den himmel blå</i> (1810) - Isam Bachiris: <i>Genindspilning af digtet I Danmark er jeg født</i> (2007) - Steen Steensen Blicher: <i>Sildig Opvaagnen</i> (1824) - Hans Christian Andersen: <i>Den lille pige med Svovlstikkerne</i> (1845) - Hans Christian Andersen: <i>Hist hvor vejen slår en bugt</i> (1829) - Hans Christian Andersens eventyr <i>Skyggen</i> fra (1847)

	<ul style="list-style-type: none"> - Emil Aaestrup: Paa Sneen (1838) - Nick Cave: Where the Wild Roses Grov (1995) - Søren Kierkegaard: Uddrag af Enten-Eller Diapsalmata (1843) <p>Sekundærlitteratur og grundbogsmateriale:</p> <p>Litteraturhåndbogen – På langs og på tværs: https://litthist.systeme.dk/ Brug litteraturhistorien: https://bl.systeme.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundbogen <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>: Om begrebet Litteraturhistorie (https://litthist.systeme.dk/index.php?id=237) - Grundbogen <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>: Kapitel 5 om Romantikken (https://litthist.systeme.dk/index.php?id=124) - Håndbog til Dansk: Litterær analyse af digt (analysevejledning) https://hbdansk.systeme.dk/?id=195 - - Håndbog til Dansk: Litterær analyse af noveller, romaner og kortprosa (analysevejledning) https://hbdansk.systeme.dk/?id=171
<p>Omfang</p>	<p>Forløbet udgør 12 lektioner af 80 minutter og ca. 250 sider</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Eleverne har arbejdet med danskfagligt materiale, der kvalificerer deres kompetencer inden for følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt – anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere – analysere og fortolke fiktive tekster – perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge – demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden <p>Eleverne har arbejdet med danskfagligt materiale, der kvalificerer deres kompetencer inden for følgende kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mangfoldige litterære genrer

	<ul style="list-style-type: none"> – Kanonforfattere læst i dette forløb: Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, B.S. Ingemann, Steen St. Blicher og H.C. Andersen
--	---

Titel 7	Det moderne og det folkelige gennembrud (1870-1900)
Indhold	<p>Kerneområde: Litteratur</p> <p>Forløbet fokuserer på Det Moderne Gennembrud (1870-1890). I forbindelse med Det Moderne Gennembrud er taget udgangspunkt i en generel karakteristik af litteraturen og samfundet fra 1870-1890, hvor tematiseringen af køn, kirke og klasse er fremtrædende i undervisningens tilrettelæggelse. Afsluttende har vi kigget ganske kort på Det Folkelige Gennembrud. Undervisningen i begge litterære perioder har desuden fokuseret på kanonforfattere– og disse kanonforfattere er blevet suppleret med relevant supplerende litteratur om perioderne.</p> <hr/> <p>DET MODERNE OG FOLKELIGE GENNEMBRUD: 1870-1900</p> <p>Primærlitteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Georg Brandes: Uddrag af forelæsning med titlen <i>Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Litteratur</i> fra (1871) - J.P. Jacobsen. Uddrag af Fru Marie Grubbe (1876) - Henrik Ibsen: Et Dukkehjem (sidste akt) (1879) - Amalie Skram: Karens Jul (1885) - Herman Bang: Den sidste Balkjole (1887) - Herman Bang: En lille replik https://kalliope.org/da/text/bang1999050201 - Herman Bang: Foran Alteret (1880) - Henrik Pontoppidan: Naadsensbrød (1885) - Martin Andersen Nexø: Lønningsdag – en idyl (1902) <p>Sekundærlitteratur og grundbogsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Litteraturhistorien på langs og på tværs <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 6: <i>Det Moderne Gennembrud</i> https://litthist.systeme.dk/?id=125 ▪ Folkelig realisme og socialrealisme https://litthist.systeme.dk/?id=172

	<ul style="list-style-type: none"> - Brug litteraturhistorien https://bl.systeme.dk/?id=130 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Det Moderne Gennembrud: Ud med Gud - DR-programmet <i>Øgendahl og de store forfattere: Herman Bang</i>
Omfang	Forløbet udgør 12 lektioner af 80 minutter og ca. 250 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har arbejdet med danskfagligt materiale, der kvalificerer deres kompetencer inden for følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt – anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere – analysere og fortolke fiktive tekster – perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge – demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden <p>Eleverne har arbejdet med danskfagligt materiale, der kvalificerer deres kompetencer inden for følgende kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mangfoldige litterære genrer – Kanonforfattere læst i dette forløb: Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Martin Andersen Nexø

Titel 8	Det moderne Danmark (DHO-forløb)
	<p>Kerneområde: Litteratur</p> <p>Værk 6: Blod Rudolf Brody-Johansen (1922) Digtsamling</p> <p>I dette forløb har klassen arbejdet med litteratur fra 1900 og frem til i dag. Der har dermed været fokus på modernisme og realisme i litteraturen. Forløbet har lagt op til deres DHO-opgave, hvor de tematisk kunne vælge mellem tre overordnede emner, som er kvindebevægelsen, litteratur med kulturmøder og krig i litteraturen. Forløbet har været et samarbejde med historie, og derfor har der særligt været fokus på tilegnelse af litterære tendenser med fokus på tværfaglighed. Forløbet indeholder ligeledes en skriftlig introduktion til essaygenren, hvor eleverne har læst og skrevet essays. I denne forbindelse har de haft særligt fokus på teksternes semantiske felter. Her har klassen skrevet to essays, som omhandler hhv. kunst og litteratur og national identitet.</p> <p>Som en del af DHO-forløbet har klassen været i Århus, hvor vi har besøgt Aros og Den gamle by i Århus.</p> <p>Indhold:</p> <p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Johannes V. Jensen: Ved Frokosten (1906) (digt) - Tom Kristensen: Det Blomstrende Slagsmål (1920) (digt) - Tom Kristensen: Nat i Berlin (1921) (digt) - Rudolf Brody-Johansen: Blod (1922) - Klaus Rifbjerg "Det er blevet os pålagt" (digt) fra Konfrontation (1960) - Klaus Rifbjerg "Glæden ved vin" (essay) fra 24 essays af danske forfattere (1993) - Asger Jorn "Den foruroligende ælling" (1959). Vita Andersen: "Fredag", "Lørdag", "Søndag" (digte) fra Tryghedsnarkomaner (1977) <p>https://litthist.systeme.dk/index.php?id=270</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vita Andersen: Hun ser godt ud (digt) fra Tryghedsnarkomaner (1977) - Michael Strunge: "Plasticsolen" (digt) fra Vi folder drømmenes faner ud (1981) - Michael Strunge "Coma (digt) fra Vi folder drømmenes faner ud (1981) - Michael Kvium "Kulturkredsen (Maleri) (1992) - Michael Kvium "So Simple" (Maleri) (1995)

	<ul style="list-style-type: none"> - Yahya Hassan: "Barndom" (digt) fra digtsamlingen Yahya Hassan (2013) - Christina Hagen: White Girl (2012) - Digte https://www.youtube.com/watch?v=yr-5unkVxul - Lars Husum: "Jeg er en hær" (2010) Uddrag af roman https://danskpraksis.systime.dk/?id=169 <p>Sekundær: Litteraturhistorien på langs og på tværs: https://litthist.systime.dk/?id=174</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidlig modernisme - Ekspressionisme - 60'ernmodernisme (1960-1970) - Nyrealisme (1965-1980) - Storbymodernisme og postmodernisme (1980-2000) - Tendenser i nyeste litteratur (Fokus på autofiktion) - <p>Dansk i praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hjemvendt fra Krig – Soldat i civil https://danskpraksis.systime.dk/?id=169 <p>Guide til skriftlig dansk hhx/eux: Essay: https://guidetilskriftligdanskhhx.systime.dk/?id=150</p> <p>Digtere, divaer og dogmebrødre (1980-1990): https://www.dr.dk/bonanza/serie/421/digtere-divaer-og-do/65741/digtere-divaer-og-dogmebroedre-78-dansk-kultur-i-100-aar-(1980-1990)</p>
Omfang	Omfang 19 moduler af 80 minutter Pensum vurderes til 300 sider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal analysere og vurdere ikke-fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge.

	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge. ▪ Mangfoldige litterære genrer.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Pararbejde - Fremlæggelser - Skriftlige øvelser (Herunder DHO-opgaven.) - Udflugt til museum og den gamle by i Århus

Titel 9	Science Fiction – Kunstig intelligens og realismebrud.
Indhold	<p>Kerneområde: Litteratur og medie</p> <p>Værk 7: Olga Ravn - De ansatte</p> <p>I dette forløb er klassen blevet introduceret for Science fiction som genre. Her har klassen læst værket "De ansatte" af Olga Ravn. I den forbindelse har vi arbejdet med realismebrud og kunstig intelligens i litteratur og film. Klassen er blevet introduceret for Cyborgteori.</p> <p>Afsluttende har vi set et afsnit af Sci-fi serien. "Black mirror".</p> <p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Værk: Olga Ravn: De ansatte Roman (2018) - Olga Ravn: Om de ansatte https://www.facebook.com/watch/?v=10156443475395879 - Peter Seeberg: Patienten (1962) - Novelle - Black Mirror: USS Callister (1 afsnit) https://www.netflix.com/watch/80131567?trackId=281468046 <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sune Weile: Undergange: Apokalypser i litteratur og medier Kapitel 5: Når intelligensen tager over

	<ul style="list-style-type: none"> - Etisk råd: Cyborgen: https://etiskraad.dk/undervisning/grundskolen/cyborg/cyborg-sammensmeltning-af-mennesker-og-maskiner - Ind i dansk: Science Fiction: https://indidansk.dk/science-fiction/ - Danske forfattere de seneste fem år: Olga Ravn: https://5aarslitt.systime.dk/
Omfang:	12 moduler af 80 minutter og ca. 300 normalsider.

Titel 10	Sprognorm og sprogvariation
Indhold	<p>Kerneområde: Sprog</p> <p>Værk 8: Rikke Thomsen "Omve'n hjemve" EP (2019)</p> <p>Det overordnede formål er, at eleverne skal "demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund". Her skal de have en forståelse af, at der findes forskellige kulturer og grupperinger med stor sproglig variation. I den forbindelse skal de trænes i at lave en stilistisk og sociolingvistisk analyse med et klart begrebsapparat, og der skal skabes en bevidsthed om sproget som indgang til fortolkning af tekster og kontekster. De skal kunne karakterisere sproget på ord og sætningsniveau samt lave en sociolingvistisk analyse, hvor begreberne sociolekt, dialekt, etnolekt, kronolekt, medialekt samt gruppesprog og kodeskift kommer i spil.</p> <p>Klassen skal desuden læse tekster, der har affødt en debat om sproget, som netop opstår der, hvor der på den ene eller anden måde opstår et kulturmøde.</p> <p>Tekster og materialet til dette forløb vil være udvalgt, så eleverne får mulighed for at træne det sproglige stofområde, og der vil derfor være fokus på den sproganalytiske tilgang. Her skal eleverne blandt andet træne deres evne til at karakterisere sproget både grammatisk og stilistisk, og der er fokus på kommunikationsanalysen.</p>

	<p>Eleverne har arbejdet med Rikke Thomsens EP "Omve'n hjemve" som værk. De har både arbejdet med de sønderjyske tekster, og de har set en forestilling i teatret baseret på dette album.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rikke Thomsen: Omve'n hjemve EP -(2019) - Casper Eric: "Jeg går ud på badeværelset" fra digtsamlingen 7/11 (2014) - Yahya Hassan: "Langdigt" fra digtsamlingen Yahya Hassan (2013) - Christina Hagen: "Tanzania" fra digtsamlingen White Girl – Digt (2012) - Det slører stadig: Gangstersnak i telefon: https://www.youtube.com/watch?v=FeF6vDSQU4c - Det slører stadig: LATIFAH https://www.youtube.com/watch?v=rY4e1zZQRQM - - Niarn: "Kælling" fra albummet "Årgang 79" (2004) - Politiken: Hanne Vibeke Holst: "Du er fucking sexistisk, Niarn!» Debat 13. november 2004 - Politiken: Niarn: «Jeg er fucking realist, Hanne» Debat 20. november 2004 <p>Sekundær litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dialekt.dk: Forskellige variationer af dansk - Dialekt.ku.dk: Gå på opdagelse i dialektkortet: https://dialekt.ku.dk/dialektkort/#map=0 - Videnskab.dk: Hvorfor blev Københavnsk den rigsdanske dialekt? (artikel 2013). - Undervisningsfilm: Gamle og nye dialekter: https://dansk-sprog-i-forandring.dk/undervisningsfilm/
<p>Omfang:</p>	<p>Dækker over 10 moduler og ca. 60 normalsider.</p>